

Степан Бабій

**БЛИСҚАВҚА
КУЛЬОВА**

**РІВНЕ
2022**

*Задумуючись про переплетення навалної
творчості з напруженим тривалим життям,
почав дошукувати причини
(вірші «Блискавка кульова» і «Непровина»)*

**НЕПОБАЧЕНІ
КВІТИ**

БЛИСКАВКА КУЛЬОВА

До 65 років працюючи лікарем, державним службовцем, мною писалося в основному ночами і до 80-ти років дописалося до 44 збірок і книжок, а з них у 2020 році – три. То ж думалося як витримує серце. І чи не розгадка прийшла спогадом про те, що відбулося у 1957-му році?

Давно було.* Влетіла в нашу хату
Вогненна куля. А з сестрою ми
Ледь-ледь не дотикалися грудьми,
Про щось я переконавав завзято.
Вогненна куля, як футбольний м'яч
Палаючий, пронеслася між нами –
Був тріск сухий, мов постріл... Ляк і плач
Лишилися, як слід, коли та куля прямо
Шугнула у прочинене вікно...
З тих пір не тільки із сестрою ми водно,
Вогнем небесним нам омитись довелось.
Чи не відтоді ним і серце налилось?

**1957р.*

БІЛИЛИ МАТИ З СОНЦЕМ ПОЛОТНО

Цей вірш відкривав першу збірку. Про нього на лекції казав завкафедрою марксизму-ленінізму: «ми всією кафедрою не могли зрозуміти, що він хотів сказати».

Леонід Горлач у внутрішній рецензії до збірки писав: «Цей вірш не тільки про матер і не тільки про полотно». 60-ті роки. Чи не актуальний?

Білили мати з сонцем полотно,
Роботу чисту порівну ділили:
Сльоза й вода зливалися водно.
А сонце пензлі-промені водило.

Білили мати з сонцем полотно
На скатертки, на рушники, сувої
Бувало, рвалось на бинди воно
Червоні – на просочені бинти,
Що кров спиняли з рани вогневої.

Білили мати з сонцем полотно
Синам відважним на тугі вітрила,
Але й тьалось на савани воно
І сніжно біле падало в могилу.

Білили мати з сонцем полотно
Як довгий шлях, як долю між зіллями,
Йшли вороги, йшло цього світу дно,
Що в душах замість совісті – багно,
Нечисті і брудкі лишили плями.*

А мати з сонцем білять полотно
На цій землі, що нам за колисанку,
Веселку сонцю вишити дано,
А ненці – заповітну вишиванку.

**комуністи, регіонали, МП, Янукович і т.д.*

ДНІ РОБОЧІ І ТВОРЧІ НОЧІ

Мов прожив два життя
На одному моторі:
І під сонцем злітав,
І ночами - під зорі.
Видно, добрий літак
Тим холодним просторам
Був змайстрований так,
Щоб чи радість, чи горе,
Бурі перелітав...
Хтось в житейським бивсь морі,
Проминали літа,
Скільки втрачено там
Вірних і яснозорих –
Побратимам, братам
Шлях послався між зорі.
Не одна золота
(Що ставала на порі)
Мрія лишена там,
Як до рідного двору
Звідусіль повертав.
Із нестихлим мотором –
Над усім той літак.

* * *

Є поезії, вірші – які в кого мірки –
Вибирайте по десять із кожної збірки.
Досьогодні вже їх назбиралося тридцять,
Хай у віршах залишиться слово, мов криця.
А поезію пийте, хмелійте від неї,
Вірші ж, наче повстанці, що велися Енеєм
Через Гурби криваві. Шумськими лісами.
Хай постануть ряди їх у стрій перед вами,
Може хтось упізнає «Сороку», «Тополю»...
І хай зрине їх пісня з великого болю,
Що мені долинала з повстанського бою.
Вірші ті, що суворі, зберуться у сотні,
Проведуть за собою не лише патріотів.
А поезією зачарується мила,
Що за неї, проникну, мене полюбила.
Та поезія справжня буде садом цвісти
І безсмертну красу в світ жорстокий нести.

НЕПОБАЧЕНІ КВІТИ

Ця небесна краса, що проявлена Богом,
Мов галактик суцвіття запахуці світи,
Що так рясно розквітли у просторі ні для кого
І цвісти, відцвісти їм серед пустоти.
А побачені радість примножать, і серце,
І душа переповняться сяєвом доброти.
А пройде непомічене, непобачене все це –
І темнішатимуть чорнодірі похмури світи.

УКРАЇНА – АБО ЗЕМЛЯ І ПІСНЯ

Земля і пісня – наша твердь, основа,
І родить все і родиться від слова,
Любові жде і множиться з любові,
Де скарб душі найбільший – рідна мова.

* * *

Плаче небо над Україною,
Над пораненою незалежністю,
Не звелися могутніми стінами
Із сусідами наші межі.
І над землями кров'ю политими
Нависає смерть чорними крилами,
Проглядає очима неситими
Двоголовий коршун з хрестом Кириловим.
Тінь його під хрестами церковними,
Тінь чужа над його православними.
Плаче дощ над дахами Верховними
Не покритими нашою славою.

КАРПАТСЬКИЙ СЛАВЕНЬ

Скільки сходжень на Говерлу! –
Де у небесах високих
Піснеспіви «Ще не вмерла...»
Наслуха карпатський сокіл.
І серця того ж польоту
Ввись йдуть стежною крутою,
Манять, кличуть ті ж висоти –
Стати твердо над горою.
І таким проїняти духом –
Всі негоди подолати.
Там, в низах, понад розруху
Вчать підноситись Карпати.

* * *

Квітко, у серці твоїм – Україна,
якої не бачила, але відчула
у слові, що виплекане у родині,
у пісні, що змалку пронизувала твою душу.
І пісня злетіла, летіла... І долетіла,
пронизуючи серце знедоленої Батьківщини,
І звідти, тебе де нема, тільки голос
живий б'ється крилами
з жалем у рідному небі.

* * *

Від Митуси - до Стуса,
Відстань та далеченька,
Простір лиш перетнувся
Околоточною Шевченка,
Де був неймовірний спалах –
Серце стало зорею,
Таке всітьром їм дісталось –
Вроджено бунтареве.
Лиш середовище княже
Не було таке враже.
Від Митуси до Стуса
Духу – ложе Прокруста
Затісне і не миле...
І не покорились для сили!

ДВА ТИЧИНИ

Один молодий
(«Молодий я, молодий,
повен сили і відваги»)
витончений інтелігент
у пенсне і з чубом хвилястим,
І з виповненою музикою душа!
Поет, якого приймаємо
незламаного часом жорстоким.
Другий –
перед обрізом,
чи суканою петлею
(Згадуючи Міхновського
чи простріленого Леонтовича),
перед підвалом смердючим...
Витончена душа,
кришталево чиста
опинилася під молотом,
додадуть до якого серпа
вирваного із руки
голодуючого селянина.
Другий, розбитий
(як і його народ),
якого ми розуміємо.

НА СМЕРТЬ ГЕНЕРАЛА МАРЧУКА

З-між тих він, що душили,
І, коли борців карали –
Він ішов у генерали.
Я із тих, кого душили...
Але дав Господь нам сили
Вибиратись, як з могили,
Навіть підвестись на крила...
Україна поручила –
Між прокльонами й плачем
Їй підставити плече.

* * *

Там – спекота. Там – хмари
І зливи, потопи...
Пожари накочуються на ліси.
І після ковіду – якої ще карі? –
Потопи, пожари,
б'є страх в коронари
і марне спасіння у неба просить:
«Пронеси».
О, Земле-небого, що ріками плачеш,
Запізно до Бога
оглухлим, незрячим.

* * *

Дикий сад між горбів в улоговині.
Що з колгоспного саду птахи
(Вже який залишивсь тільки в споміні)
Нанесли з яблук зернятка скльовані.
Зерна вибризнули – забуяли верхи.

І нічиїми стали ті яблуні,
Не цілує ніхто, ніби вдів,
Їх безвтішно завислих плодів,
Бо й свої недоглянуті, в'ялені
Не визбируються із садів.

А між цими рясними, осінніми
Вабить рання, розкішна одна,
Що медово гостинить вона...
Знов птахи порозносять насіння їх,
Щоб десь виросла ще дивина.

І проходиш між червонощокими
До тієї, що вабить одна.
Білина її і жовтизна...
Ті ж стоять у гурті одинокими
Запахущого повні вина.

* * *

Ясен насіння своє перестояне
Скине у землю масну
І ясенюк, як синок тепло споений
Визирне в першу весну.
Сонцем зігрітий, дощами напоений
Виросте швидко в можуть,
І ясени, як сини наші, воїни
Понад кордони встають.

* * *

Стихія. З громами із хмар, наче з гір,
Неслися нестримні потоки.
Вернулась одна така ніч із тих пір,
Як перед всесвітнім потопом.
Не спалось, як Ноеві тої пори,
Напевно і він так молився...
Гриміло. Дерева рвав лютий порив.
Гнів Божий в це все перелився.

Ніч на 19.07.21 р.

ПОЕЗІЯ

З Богом в душі і з любов'ю у серці,
З мовою рідною в думці –
Тим переповнене світле єство,
І як поєднано розумом все це –
Слово народжене в радості, в муці
В русі, в напружені, дивному звуці
Переливається в торжество.

* * *

Скільки злитого духу
однодумців народу,
наче в блискавку кульову.
І його антиподи
теж у того народу
сатанинством назвуть.
Вибухають в їх русі
вогні революцій –
Їхні хмари несуть
свою силу живу –
блискавку кульову.

* * *

Горизонти, пласти,
а не хаос, не каша ,
так Земля –годувальниця
створена наша.
Від ядра до кори
укладались шари,
від піщинки до Всесвіту –
‘все, що Бог сотворив.
І таланти вдихнув
в душі, що невмирущі.

В НАШОМУ ЗАКУТІ

Оце пора! –
Яблука і грушки,
Помідори і огірки,
Золота алича і сливки
Ще й малина в додачу
На все літо гаряче.
Вже й забулися вишні, черешні...
А завершать гостини саду
Корзини горіхів і винограду.
Все дорідне (рідне), тутешнє...
Ще й гороху – стручків,
Стіл насмажених кабачків,
Молодої картоплі в маслі...
«О, які ми бідні нещасні» -
Плачуть все минулочасні.

* * *

Медове життя починається зранку –
Не з кави гарячої філіжанки –
Із яблука, груші (аж танучі кусні).
Горіхи волоські із медом вприкуску.
Тоді перейдемо до міряння тиску,
Чи не перескочив дозволену ризку.
А потім – світ Божий – чи сонце, чи хмари,
Пахучий квітник зазива на нектари,
Бджола продзвенить на свої медобори...
Так до метушні господарського двору.
День кожен отак починається зранку
І навіть як вийдеш на паморозь з ганку.

ХУТІР

Двигтять мотори – почались жнива –
Довколо нашої зеленої оази,
Там спека, потом очі залива,
А тут – мов опинились поза часом:
Тінисту прохолоду підвели
Старі сади – наш цілорічний санаторій,
у ньому, слава Богу, дожили
до сивих літ (заждався крематорій).

ІЗОЛЯЦІЯ ВІД ЗЕМЛІ

Скупо, зойком озиваються села –
Знімано в реєстраціях їх,
Пісня ще з хуторів невесела,
Як сніпки з їхніх зривано стріх.

А на асфальтах закрили бетони
Теплі дотики, запах землі,
Тільки пам'ять відсуне заслону
Як ходилося босим в селі.

По стерні були колоті ноги,
Скупані у холодній росі...
Відсвятковані літ перемоги –
Від землі ізольовані всі.

У бетонах зачерствілі душі,
Тіло не відчувало землі
І верталися з радістю в глуші
Одм'якати в селі.

ПЛИН ПЕРЕМІН

«Ой на Івана, та й на Купала...»

Ой на Івана
Та й на Купала –
Диму пелена,
Полум'я пала.
Вогонь до небес
Протнув теплу ніч,
Плюскотіння плес,
Зела запашні.
Попливуть вінки
В течію води,
Приб'ються з ріки
Вже хто зна куди.
Танець від вогню
У сплетіннях ніг
Аж на зустріч дню
Сплине в теплу ніч.
Як і ті вінки –
Долі рознесе,
Але тут таки
Пізнається все.

* * *

Чекаю довго, не дочекаюсь,
Що відчинеться хвіртка
І наче світла із-за небокраю
Зійде крізь хмарину зірка.
Чекаю... ще дочекаюсь –
Появиться, усміхнеться,
І щось небесне завідчуваю
Біля осяяного нею серця.

* * *

*«... красиве і корисне»
М. Рильський*

Аж світиться, ноги стрункі, постава
(Знає ціну собі),
Коли на порозі як вилита стане
В обтяжечці голубій.
А то на подвір'ї, мов для загару,
Як лань, по траві пройде...
А вже на плантації в джинсовій парі
В спекоту як день проведе –
Поволі зів'яла до двору ступає,
То ж як поєднати нараз
Пониклість і втому, що як піт проступає,
Й красу, не лише на показ.

ДАЧНЕ

Ох і картопля – бур'яни вище тебе,
Недополотись, недокопатись,
Що залишається? – тільки кохатись,
В хаці оцій не побачить і небо.
А коли усе покосять –
Полежати на покосі,
Де у барвах тепла осінь
В пастівник гостинці носить.
Повалятись, покохатись
Й собі в пастівень податись,
Де у закутку, як схові,
Знов віддатися любові.

* * *

*Як з туману, місячно, біло
Крізь мережані дрібно рядочки
Сходить ніжне дівоче тіло
З павутинно легкої сорочки...
Сяє розкішно, розвільнено, біло
З шовку народжене сонячне тіло.*

60-ті рр.

На 82-му році...

В роки, коли вірус гуляє навколо,
А в самоізоляції справжній, глибокій
На хуторі вірші пишуться несамовито...
Може через те, що перед кінцем?..
І тоді скажуть: «на 82-му році...»
Але ж ні! Всі болячки що з віком таким
підступають –
Професійно і з Божою допомогою –
відступають.
А теж з віком – невицвілії карі очі її
І збережене тіло богині, неначе тієї,
що вийшла із піни,
Захоплюють ще і на 82-му році.

* * *

Чи думалось, що доживу
До того, що китайський вірус –
Ту краплю будуть неживу
Для мене вводити під шкіру.
До того йде, що не одна
Біда і відкриття чекають,
Донині Бог і Сатана
В змаганнях понад рай витають.

* * *

Як стрімко горлиця летить,
Слідом за нею у ту ж мить
Несеться голуб навздогін...
І що у серці чує він –
Що відчува в прудкім польоті?
Все ненаситний поклик плоті
Заклала у живих Природа,
Щоб не зів'яла гілка роду.

* * *

В наших кронах дикі голуби
Туркотять, гніздяться, вилітають
І не перетнуть тут яструби
Перелетів в цім густім розмаї.

Ходять по зеленому дворі
До зерна наляканими птахи...
А пора – і будуть до зорі
Постріли по них далеко пахкать.

Як зіллється простір голубий
На кривавім надвечірнім пружі,
Плакатимуть дикі голуби
В наших кронах, не діждавшись друзів.

* * *

Коні, як у дикому степу,
Чи сказати б, як у дикім полі,
Вище грив жовтушник і лопух
На оцім некошенім роздоллі.
На запущених невдобах і лугах
Не дзвенять ранкові косовиці,
Де не чути мудрості в словах:
«Молоко в корови на язиці».
Тільки коні, як у дикім полі,
На оцім некошенім роздоллі.

* * *

Обіймаються дерева,
Подають лапате гілля,
До берези-королеви,
Що в зелених вбрана мечах,
Склика ясен на весілля.

Музиканти – півчі птахи,
В такт вистукує їм дятел,
Горобці, все горопахи,
На весіллі із застілля
Ждуть, щоб і для них щось дати.

Клен старий благословляє
Чорно-білокору пару.
Шум – то вітер налітає,
Хай округа загуляє,
Поки він проносить хмару.

ЗЛОДІЇ

(Для дітей)

Лис крадеться вкола двору –
Йому пахнуть кури,
огляда щілини, нори,
не знаходить дзюри.
Пахнуть кури для куниці
Уночі, й тхорові,
Не вдереш на вечорниці
Стін господаревих.
А нема де огрожі,
Потерпають бідні
І не вгедиш на сторожі,
Вночі – мати рідна! –
Без голів усі пернаті...
Чи не дорахуєш –
У бухариковій хаті
Бомжики святкують.
Як укріплені ворота
І замки на дверях –
То не прийде і охота,
Й дармова вечеря.

* * *

Пахощі шипшини і жасмину,
Поруч дика рожа розцвіла...
Хтось цей двір закинутий покинув –
Не тримає їх краса села.

* * *

Відцвіли нарциси, відцвіли тюльпани
І бузок іржавіє якраз –
Як вітрами виштовхана панна,
Ця весна, що не нагріла нас.

* * *

Гілля гнуть тут яблука і груші,
Сад в травищах бур'яном заріс,
Тільки й прилетять пташками душі
Звідусіль, куди їх час заніс.

* * *

Стоять бузки іржаві, поруділі,
А як цвіли! Від фіолетових – до білих,
Гілки вгинали кетяги їх пишні...
Як переводить швидко час в колишні,
Цвіте жасмин, півонії парадні –
Червоні і рожеві, білі (благородні),
Що перших переводять в другорядні,
Як і таланти вияви природні.

* * *

Як поділитись такою красою? –
Скупаний нею в Зелених святах,
Серед цієї пишноти густої
Серед медово-пахучих настоїв,
Те, що земля нам дарує свята.
Білі, рожеві спадають каскади
Зверху донизу з дерев та кущів,
Пензлем тут, словом лиш можна зарадить
Прояви вихопити ці минущі.

* * *

Сад наш зиму холодну, сувору
переховується в льохові.
Перенесені аромати,
дзвіночки і зорі,
жовті, червонобокі
відлежуються сховані,
наче повстанці
у підземеллі.
А в лютому
нарізані пагінці
тут дочекаються теплого квітня,
щоб їм перехованим, вже привитими
Вигнатися і завітувати.

* * *

Знайшов сокиру, поклав біля себе
І заснув. У нічних Карпатах...
Боже милий – яке дитя!
Духом чиїм воно пройняте?
Росте молодий українець
Пройнятий духом і Довбуша, і повстанців
Легінь карпатський,
Освячений чорною ніччю
На світле своє і наше,
Надія моя і України –
В Пласті зародження
Майбутнього справжнього Президента.

* * *

Василі мої, Василі,*
Що піднесені на крилі.
Відлетіли в далекий вирій,
А були ви небесно ширі
Вірно віддані Україні,
Гідно вистояли у терпінні
Серед вікової наруги,
Мені честь – вас назвати: Други.
В несусвітній цій круговерті
Ви живими лишились до смерті.
**поет В. Ярмуш, композитор В. Ільків,
поет, прозаїк В. Басараба*

ПОСЛАННЯ – НАСЛАННЮ

Ми зустрінемося без ракет –
У небесному просторі душі:
Позивач – український поет
Й ти – злочинець масштабних порушень.
У житті ще звело нас обох –
Ті мої, тобі ковані рими
За Донбас і покрадене Криму,
Ще й в шматках закривавлений «Боїнг»,
Суд найвищий тобі буде Божий
За сліди усі лишені зрими...
В плямах крові ти весь перед Богом,
І цей суд для Московії вилізе боком –
Порозвалюється «неділима».
По царях, лжецарях, людожерах
(Лякав тим Распутін),
Дорівняйтесь до Грозного, Сталіна
Заміряється ліліпутик.

* * *

Йшлось – продати хату. Всі в ній повмирили,
Та живуть онуки, хто зна де, в містах,
Лиш одна, сердешна, що не раз вертала
До старих скрашати немічні літа,
Затялася: хату ще не продавати –
Як з'їхались збути – перед усіма:
На дворі криниця, сад довколо хати,
Ясени могутні, що й в селі нема.
Все, що тут лишилось, все прадавнє, рідне,
В пам'яті не стерти, як могил святих,
Будем приїздити – наша хата стріне
В пору ту, що буде сад якраз цвісти.
А сусід города забере одразу,
Щоб не бур'янилась, щоб земля жила.
Схочемо, відпустки проведемо разом
І пробудим радість в закуті села.»

* * *

*«Кришталева чара, Срібне дно,
Пити чи не пити – Все одно!»*

Щоденні насолоди
Короткого життя...
Як стресові негоди
Штовхають до пиття,
То стриманність в бажаннях,
Терпіння чималі –
Дарують святкування
Упродовж довгих літ.
Коли для перепоїв
Давалось відкоша –
В дружини молодою
Лишалася душа.

Тоді і справжні свята
У не самотині.
Немов біля багаття –
В хмурні осінні дні.

РОДИНОНЬКА

Парні танці, кружеляння білі –
Тріпотіння крилець біланів...
З ними й ті, що яблука незрілі
Вибирають у липневі дні.

До якось нанесених проколів
Лишать слід продовжити їх рід,
Жовкнутиме на гіллі поволі
Ранений до серцевини плід.

Яблуко, що вибране, як жертва,
Недозріле, сточене впаде
І злітати буде плодожерка
У веселий променевий день.

* * *

Каву п'є і курить сигарету –
Досяга високого ефекту.
Більшого чого – ваги тут, пози?
Каву п'є і курить папіросу.
Додають ще коньяку до кави,
Задимлять, присмачуть цигарками,
Додають бадьорості до крові,
Допінгують, поки ще здорові.

* * *

Прокурена курва
прихрипленим голосом
Розбалакує по радіо про поезію.
Від того голосу
поезія розсипається
соняшниковим шкарлупинням
І стає неприємно,
де мало б радувати
справді щось сонячне.

* * *

Засмучує радіо: про кабачки, баклажани
У день Маккавеїв. Не про переродження слів...
І носяться з маком довкола церков прихожани,
Святкують свого Маковея на рідній землі.

* * *

Гарні поетеси, але ненадовго
Вистачило у них пального,
Щоб злетіти до небожительок...
У прозі вирішили дожити,
Тобто спуститись до шахти шукати –
Якщо не алмазів – хоча б антрациту...
А в прози – загрози, багато породи
Якщо не судилось могутньої вроди
(Стефанник, Тютюнник, Айтматов...),
Туди не підвестися навіть із матом.

* * *

Терен, терен – тернівочка,
Мила серцю мандрівочка
До пастівника,
Де іще під зеленими
Попід липами, кленами –
До терника.
Де вже ранньо осінніми
Виснуть зелено-синіми,
Як гірлянди, гілки.
Рвемо з перепочинками,
Несем ягід корзинками
Темно синіх терпких.
І засипані в бутлики
В сонці, з цукром забулькають
В мус медово гіркий,
Терен, терен – тернівочка,
Смачна буде наливочка
На веселі святки.

ДІАЛОГИ З РЕЗЮМЕ

– Ми з Донбасу, ми з Донбасу
– Ми – з Кривого Рогу,
– Ми були найвищим класом,
– Ми також не лохи.
– Наші хлопці – антрацити
– Й ми з руди твердої,
– Вчили ми як треба жити
– І ми вчимо гоїв справи цифрової.
– Ми казали, що не гоним порожняк, породу
– Але всіх вас повигонив нафік гнів народу...
Що із бідного Донбасу,
Що з Кривого Рогу –
Викликаючі відразу,
Зневіру народу
Криворізько-Донецької
Радянські потомки,
Чи по їхньому «советские»
Союзу обломки.

ЗБІРКА В ЗБІРЦІ

* * *

Старечий горіх. Три могутні одноги
Розкинув широко, мов шатра розлогі,
Горіхами сипав, мов небо зірками,
На п'ять поколінь не томився роками.
Щоб не розчохнувся під такою вагою,
Одноги над стовбуром знесли всі трое.
Та з кожною він обновлявся весною –
Над зрізами понад старою корою
Вистрілював пагони, що виростили
Й з роками широкою кроною стали.
Одноги ті зрізані хату нагріли,
А він молодився і сипав горіхи.

* * *

Останні ми яблука і останні горіхи
Дозбираємо. Мізерія, та яка втіха! –
Визбирувати між насипаними листками:
Ті – вилущені, ті – сяють боками
Іржаво-запалені шорсткуваті ренети.
... Далеке дитинство. Сніги, перемети.
Вони на ялинці, в дарунках від хресних,
А радість та сама, неначе воскресла.

* * *

*І. Драч, Г. Петрук-Попик, покидаючи світ,
повернулися в землю, де народилися.*

Не провина –
що по літах
пів планети дух облітав,
носив сина.
Довго не повертав
під ту єдину
калину.
Але по світах
не забута свята
та земля, де закопана пуповина.
Пролетіли роки.
На стежки навпрошки
через траси
я в село перебрався.
Зручності і вигоди,
спілкувань насолоди
лишив іншим.
Заглибившись в природу –
так завіршив,
що назад навпрошки
полетіли книжки –
п'ять збірок за два роки перебування в селі.
Чи не причина –
та закопана пуповина?

КАЛИНА

Земля наливала кров –
Тяжкі наповнила грона,
Гіллям обвисла од грон
Калина червона.
Вгиналось гілля до рук
І бризкала кров на пальці...
Красуня яруг і лук
Зростала, де впали повстанці.
Холодна осінь, зима
Окутана в заметілі...
Тих хлопців давно нема,
А ніби кров запеклась на гіллі.

АФГАНКАМ

Жрець, поклонитель жіночій красі,
Розкутості її і свободі.
Я плачу, як плакав би Фірдуосі
За те, що сталося в народі.
Знов під паранджею томливість краси,
Що загнана знову за ґрати,
Молюся перед сходами медресе,
Прошу, щоб ті ґрати зламати.
Аллаха прошу, християнин в душі,
Молю повернути народу
З духовного мороку, стриму, з глуші
Розкуту красу і свободу.

МОЄ ФОРМУВАННЯ, ШЛЯХ І ОСТАННЄ ПЕРЕБУВАННЯ

Читати книжки – запліднювати думки.
Поринати в глибини найкращих книжок
щоднини, щоднини, як на урок –
до Шевченка, до Лесі, до... Самчука,
тих високих імен не перелічити,
в чііх рядках
шукалося того, що било по більшовиках.
Аж до Дзюбиного «Інтернаціоналізму...»
Так і навчився ставити клізму
не тільки як медик, а яко поет,
яка часто мінялася на стилет,
щоб навстріч шипіли «крамола»...
А нині нема тої школи –
чорну дошку (як і ставили енкаведисти)
поставило перед хутором із Уханя нечисте.
Куди навіть пошта, як і за Тараса
йде з перебоями, довго кожного разу.
«І знов мені не принесла нічого пошта з України».
так і приходить до села «Літературна Україна»
А що вже мовити про книжки –
перегортаю осені жовті листки,
І рядки, і рядки, і рядки –
як наслання, так терзають думки.

ЗРИМЕ

В потойбічному світі...
Ми зринаємо в снах, ми легкі в тім повітрі
І до нас переносяться, як живі, невмирущі
Наші рідні, близькі і споріднені душі.
Як нам добре, вони нам приємні, як згадки,
Тут продовжуем те, що єднало спочатку,
Навіть те, що продовжити не довелося,
Тут в поєднанні радісному відбулося.
Та проносяться лики ворожі, буває,
Що не впущені ангелами до раю,
Ми і тут як давали, даєм одкоша
І пробуджуємось... І радіє душа.

* * *

Пахощі шипшини і жасмину,
Поруч дика рожа розцвіла,
Хтось цей двір закинутий покинув –
Не тримає їх краса села .

* * *

Гілля гнуть тут яблука і груші,
Сад в травищах бур'яном заріс,
Тільки й прилетять пташками душі
Звідусіль, куди їх час заніс.

* * *

Пізня осінь. Мерзнем з хризантемами,
Білосніжними схиляються над стеблами
У завмерлім світі над померзлими
Зелами – неначе над померлими.

* * *

Нарвав волошок, яблук назбирав –
Так поєднала пори тепла осінь,
А надовколо свіжо від отав
І втомлений, вже хтось, їх не покосить.
І тихо в'яне виспіла краса,
«Цвітуть осінні тихі небеса»
У дні, що вже і до морозів близько,
Цвітуть волошки, як слова Малишка.

* * *

*Навіяне співом Квітки Цісик
«Чуеш, брате мій»*

Краків. Осінь, падає листя
І шарудить бруківкою під ногами.
Вечір. І несеться низько, до серця близько
Вгорі журавлина драма.
«тільки кру-кру, в чужині умру»,
І огортає вечір, осінь в журу
Поетову душу: що там за морями
Рідня полишила слід журавлями,
«тільки кру-кру-кру, крилоньки зітру».

* * *

Вдалині від Карпат живемо як в Карпатах,
Тут такі височини піднеслися горбаті,
Ці Волино-Подільські переходять кряжами
Кременецькими аж... (до волання Варшави).
Те волання донині за втрачену Волинь -
Ці простори, де гнеться обтяжено колос...
Я стою, озираю по обрій довколо
І підноситься радість просочена болем

За пролиту тут кров, за понесені втрати,
Досьогодні останки не знайдені брата.
Тут, де ріжуть яруги глибокі долини,
Подалися у далеч голубі височини.

* * *

Романтична доріжина в пастівнику
Звивиста і осіннім засипана листям –
Не відірвеш очей у цім дикім кутку,
Шурхітлива алея, слід в казку встелився.
Гойдається вітром на кленах зоря молода,
Хтось ходить невидний – прошарудить за
ногами
Крадеться сюдою із казки лисиця руда,
Наляканий заєць рвоне, здійме вихор
стрибками
І – тиша. Аж чути як пада листок,
І вже прозира гущаки (не сховатися) небо
Влягла таємниця якась в цей осінній куток,
Що сторожко зазиває і вабить до себе.

* * *

Віє пусткою темна кімната –
Відлетіла із неї душа,
Сумно випало заночувати.
Холодом повійнуло з кімнати,
Коли з нею востаннє прощавсь.

* * *

Камінний ліс зріс цвинтарями,
Так над останками наліг
І душам, щоб війнуть над брами –
вже не продертись крізь той ліс.
Бо як прийде величне «Встати!» -
Те, що живим Христос возніс,
Несила їм попідіймати
Такий важкий камінний ліс.

* * *

Згадую усіх наших померлих,
Їхні відтинки життя на безкрай дорозі,
Що ні одне не відмічене в некролозі,
І роки ті і спогади, що? – переходять на мер-
ву?
То і що, не приходити було у гості?
Імена забуваються і могили стираються,
Та осяяний душами їхній простір
Переливається в нас, в те, що братньо
єднається.

КРИТИЧНЕ

Шумський. Міг бути із нашого Шумська.
Долею прикра історія їм прислужилась,
Щось на житті їх відбилось «російське»,

як «руське»

І не дало долучитись до національної сили.
Місто й людина. Є в цьому щось неперівняльне,
Тяжко віки налягли без національного духу
На комуніста і місто. Неслися події навально,
Що не дали й для містечка повстанським
пройнятися рухом.

* * *

Як на кукурудзяне поле
зграї сідають на Україну,
золоті зерна вилущують,
І не можуть ніяк землероби
відігнати нечисть цю ненаситну.
Пливуть отак – хмара за хмарою
виплоджені смітниками, розрухою
І коли хтось збирається відігнати –
каркають, здіймаючи вереск,
Розлітаючись на інші місця поживні.

* * *

Куриво. Мов курява – дим в хаті стіною,
Труїлись неграмотні наші діди.
Мак на городі буяв, маковиння горіло зимою
Із соняшничинням (не зналося тут біди).
Горілку пили на учтах, наче наперстками –
Тяжкою роботою Бог притягав до землі,
Бо крутився Лихий, щоб добратись до серця
І тривало це довго у кожнім селі.
І триває та боротьба між ними донині,
Чого не випліскує Сатана,
Щоб не втриматися від спокуси людині,
Так ведеться у світі за душі війна.

p.s. А між Вашингтоном і світом лихим не вона?

* * *

Позбавили Україну пісень.
Вилазять з щілин, як мурахи,
Дрібнота пласка і зелень,
Хрипкі безголосі невдахи.
Возводяться на п'єдесталах
З пелеплавськими анжеліки,
І голосу чистий кришталь
Неначе забутий навіки.
Забуті родимі слова.
Несеться пісенна полова,
Мелодія, як нежива,
Позбавлена мислі і слова.
І наша подоба на джаз,
Повтори одноманітні...
І світу що скаже про нас
Бездарно почате століття.

* * *

«Семене, ти що собі думаєш? –
дитина росте...» - застеріг прадід
Лесиного діда, тоді як сусіди
добиралися до конфіскованого господарства.
І була викопана землянка,
І виростала в ній дівчинка-політв'язень
народжена у тюрмі НКВД,
щоб стати спадкоємицею обійстя,
саду і пастівника...
І щоб я радів з того, дивлячись
на збережене Богом і виплекане
дідом Семеном, Параскою бабою
карооке диво, діда і бабу якого по батькові
зрізав із кулемета енкаведист.

* * *

А. Матвійчуку

І нема мелодії і не чути слів,
Та і їх не треба з тої ерзац-пісні
Але піднесеться чистий український спів,
І шамани-шоумени перейдуть в колишні.
І прибитий горем, пригнічений люд
Ще почує рідне і душа проблісне.
І тоді я також душу переллю...
То ж злітай і ширся наша рідна пісне!

* * *

Пам'яті синів українських поетів

Ставали заручниками сини
За виплески вимученого серця,
Проймалися болем живим і вони,
Що дзеркала бились на скельця.
Як в них, наче в плесах-ставах
Тяжке відбивалося небо
Духу нашого, що повставав
А Часові того не треба.
У Часу потреби свої.
Сини, що за нами вставали –
Стріли влучали і їх,
Бо досвідчених нас оминали.

* * *

Тільки грішми...
Тільки грішми живуть...
Люди – сказати хотів. Ні –
цілий світ!
«І до раю земного – ключ
золотий» –
колись я написав,
але сам
не був навчений упадати за грішми
(як і мати Тереза).
І до спадків, що душі руйнують людські,
було мені байдуже.
Впродовж довгих років
жив, а чи виживав,
того «вміти крутитися» -
не сприймав.
З Богом (як було мовлено про пташок)
в праці, в творчості радість мав.

* * *

Нащо тримати корову? –
Посадимо краще малину –
Почув я таку розмову
Останнього селянина.
Роз'їхались діти вчитись,
Немає кому вже пасти,
А тут сезон потрудитись –
І тисячі можна скласти.
То – тобі молоко і масло
І твердого сиру в додачу.
І не треба із власного
Готовити передачу.
І той трьохлітровий бутель
В автобусові розбити,
І осоромленим бути
Над молоком розлитим.
А так – передати гроші
На їх щоденні потреби, -
Беріть дорогі, хороші...
Корови вже нам не треба.

* * *

Гриміли провісні удари
На нерозвинуті сади,
Холодні низько тягне хмари
Полярний протяг аж сюди.
Теплішим квітня видавсь грудень,
А травень – наче листопад.
Бідує сад, бідують люди
І холод – голодові брат.

* * *

Крие обрії хмарами темними –
То розлука так не потіша,
Чорнобривцями, айстрами, хризантемами
Тут її зацвіла душа.
Мені квітне її душа.

СОСНА СВІТЛАНИ ЙОВЕНКО

В Ірпені у вікні, що відкрите широко
сосна одинока
протягла до кімнати
своє гілля лапате.
Стало в серці струною
І хвилини одної
вже бринить її слово...
Тепле сонце ранкове
розлилось по кімнаті
на Світланинім святі.

* * *

Чи зберегти монополію на талант,
Коли всі вміють вправно писати?
Тут тільки може високого духу атлант
Словом об серце, неначе об креміль кресати.
Дивними іскрами порозсипається в творі...
Так із сердець полум'яних викрешуються зорі.

* * *

Докінчити рядка...
Б'юся над ним третій день.
Тут дружина гука —
Треба помічника...
Йду, бурчу: не докінчив рядка.
Та сміється: рядка? — картоплі, чи буряка?

* * *

Наповзають, як тіні холодні,
Нерозважні думки.
Починається пасмурна смуга,
Куди налітає всідається чорна галич...
Але сонячні кавові зерна
І вистояна терпкуватість виноградного гро-
на
Наближають до рідкісного осоння.

* * *

Гаджети... Гад же ти —
Вислови не гожі.
Від такої глухоти
Стати б на сторожі.

СІДАЮТЬ НА ГРУДИ МЕТЕЛИКИ

На вас сідали метелики? –
Яскраві, брунатно-багряні,
На крильцях із вічками синіми –
Так, як сідають на квіти
Теплої вересневої осені.
Ще прохолодної рані
Серед зарошеного рясноцвіту
Крильця свої обігріти
Сідають на білу, облиту сонцем сорочку,
І виблискують як медалі.

* * *

Купаюся в красі,
Що надовколо мене,
Світ чистий, як в росі,
Барвистий між зеленим.
І сяють небеса,
Немов привіти божі
І ця земна краса...
А світ, а світ стривоживсь,
Що піднесли дими
Тяжкі отруйні хмари.
Чень і сюди струмить
За пересит покара.

* * *

Дві найкращі пори: коли сад зацвіте,
І запалює осінь сади.
Зачаровує, причаровує змінами те,
Полишаючи радість і смутку сліди.
Весен сонячна радість... А там –
Павутинкою тихий смуток впліта
В тиху гавань прощань, хоч пора золота!

ПЕРШИЙ ТАНЕЦЬ

Відлетіло, як листя, кружляння у вальсі,
Як в напружене тіло втискалися пальці,
Наближатись в притискуванні обережно
І в кружлянні черкалися ноги бентежно.
І тремтіли, трималися двоє у танці,
То знайомились долі одної обранці.
... Як і листя в кружляні, роки пролетіли
І злилися в одно давно тіло із тілом,
А пригадуються затерпаючі пальці,
Що підтримували пружнотілу у танці.

* * *

Осінні хурделиці –
Вітром листя стелиться,
Шарудять стежки.
Яблука із грушами
Опали натрушені
В нічії садки.
Сіримі отарами
З-над обрію хмарами
Суне здалеки.

* * *

І Махно, і Жадан, і Малкович...
Вірші кілометрові, складні –
Їх як репових перемовин
Не втиснути в ощадні пісні.
Три апостоли рідного слова
У розхристаних віршах без рим,
І однаково, і однаково –
Чи в старий, чи в новий іти Рим,
Чи в новітній Єрусалим?
Зі своєї руїни холопи
Не вчитаяться в довгі рядки,
Ні Америка тут, ні Європа
Не подасть рятівної руки.
І нові світові переміни
Нібито вимагаючі змін –
Вириватись з духовної лінії,
З набудованих предками стін...
Та які не були б витребеньки
Пошуковців... Заставить таки
Повертатися до Шевченка,
До його очисної...
До його рятівної ріки.

* * *

Входимо в зиму – входимо в старість,
Все щось втрачаємо, все якийсь наріст...
Але за втраченим серце не плаче.
Хоч наша ближчає віку межа,
Але жива неспокійна душа.
Гляньмо, столітня ренета – в плодах,
Тіло старе, а душа молода!

* * *

Стражденний світ:
То був совіт,
Тепер – ковід
(В крові Москва
І чума нова),
І непередбачуваний нарід,
Що за царями, за генсеками
Підставив крісло навіть зекові...
Що буде далі? –
за ковідом
Які ще нас чекають біди?
Якої треба ще вакцини,
Щоб не взяли собі на спину
Якогось сукиного сина.

ПОСТСКРИПТУМ

ДИПТИХ НА КРОВІ

Задумуючись про переплетення навальної творчості з напруженим тривалим життям, почав дошукувати причини (вірші «Блискавка кульова» і «Непровина»)

1

Вибухи, аварії, пожежі...
Жертви. Покалічені живі.
В такт оберігаючим кортежам
Мчать і ті – в гаданнях на крові.
Де від мін, від «Градів», «Ураганів»
Той же покалічений народ –
Скільки їх понівечених, в ранах,
Скільки їх постріляних... Нерон
Цей новітній, невиразнолиций,
Що готовий спопелити світ –
Ленінградських підворітень гицель,
Той же закривавлений совіт.

2

Криваві історії з княжих часів,
Залиті кров'ю епохи...
Сильні виходили у князі,
Слабосилі – у скоморохи.
Шаблі і гроші в кривавій руці –
На путівці у гетьмани,
Будуть підноситись молодці –
На мокрі діла отамани.
Кулі і бомби замінять ножі
Землю купати у крові,
Стануть князями не тільки мужі,
А й скоморох мироточить в промові.
Кров та прихована в їхньому слові.

* * *

Бджолиний край,
був справжній рай
в борах, в лісах високі борті,
Цвіли сади,
пились меди
по медоваровій роботі.

Але у рай, в бджолиний край
з боліт, з гноїв летіли мухи,
то половець, то печеніг,
то лях, то угр, то орд набіг
несли пожежі і розрухи.

І так – віки
як чужаки
зліталися на землі ситі,
Поглянь навкруг –
їх стільки мух,
і рани наших душ відкриті.

* * *

Акації на валу – стільки їх понавиростало
Меду із них не зберу, але у негоді стали.
Безгазової зими – з акації добрі дрова,
Запахнуть сині дими, як пахли суцвіття медово.
Колоди зі стовбурів розколюються завзято,
Із першим сходом зорі вже наближається свято –
Різдво крізь поля навпрошки в тепло йде
крізь наші поруби,
Поліна над жаром важкі потріскуватимуть у грубі.

* * *

В тиху засніжену ніч
Небо дихнуло теплом
І заіскрилися ясні
Зорі над торжеством,
Як відбули сірі дні
І засіяло Різдво.
В темних селах в снігах,
В світлих містах у вогнях
Досі та дорога
Вістка, що між ягнят
(Щоб не знайти ворогам,
Тим, що стинали малят),
Сталося диво із див –
Божий посланець родивсь.

* * *

В коронавірусі – як в окупації,
Хоч і страждають від нього всі нації,
В нас відчувається по особливому
З тими віками для нас нещасливими.
Скільки в народі ставало зусилля
Вперто чужинські долати засилля,
Ми у подвійній живем окупації
В змазі тяжкому виборюєм націю.

* * *

Те палання Майдану
розлите на всю Україну
І на світ весь по телеекранах.
А де Ви були, пане...
На що духу Вам стане –
чи то нині продовжити палахтіння
тих душ полум'яних,
чи пригашувати, пробудились,
те диво, затирати народові пам'ять?? –
обіцянками тими, що встигли забутись,
божевіллям ідей тих, що ніколи не збутись
в ту годину лиху виживань у безправ'ї.
А Майдан ще горить в незбайдужених душах,
Що в нестерпну годину стане полум'ям дужчим.

ДРУГА ЗУСТРІЧ ПОШЛЮБЛЕНИХ МАРІЇ САВЧИН З ОРЛАНОМ

Україно!!!
Тобі віддано серце, любов,
навіть тіло, що мученицьки
по криївках сирих і холодних,
по нетрях в лісах
стільки вистраждало
серед ранених, в крові братів...
До останку все віддано,
а собі тільки лишено
біль і страждання...
Але молодість винесла все
в боротьбі за святе – твою волю –
знедолена ненько.

Все віддати, згубити своє,
навіть втратити роджене у коханні...
Щоб роз'єднаним душами, постарілим
І по суті зчужілими знову стрітися
на руїнах великих посвяти життя.
Стрітись змученими вже у вільній,
але все знедоленій Батьківщині.

МАРЕВО

Вже здається ось, ось...
А воно відсувається,
наче обрій
(А за обрієм – печеніги!)...
Тільки дух!
І хоча обривається
закривавлений волі шлях
засипається знову снігом –
а знов новою хвилею підіймається,
заступаючи ляк –
нове зарево,
щоб переходити в марево,
наше марево.

* * *

Коли обкладає снігами зима
Довколишній світ аж по брови
І стежок, і доріг, і просвітку нема,
У далекім тумані діброва –
Встати, вийти, прокласти лижню,
Геть налитись холодним повітрям,
Тут самотність докучливу прожену
І задуму розвію по вітру.
Де не треба боятись контактів (дерев)
Скрізь побути без сертифікату,
І як вже не захочеться бігти вперед –
Повертати до теплої хати.
І де булька тернова наливка в кутку,
Сік забродженої калини,
І вже звідавши міць їх солодко-терпку,
Знов недобрі почути новини,
Що обстріляні наші позиції знов
Знову втрати, знов сертифікати...
Вглянути у бокалі калинову кров,
Гострим терном уста обпікати.

В ГЛУШІ, В ЗАХОЛУСТІ З РАДІО-КУЛЬТУРА

Замкнутися в тиші від суспільного дна
В принишклому хуторі, в захолусті,
Живі голоси Вінграновського, Бажана
Доносить етер і сюди злотоустих.
В сонатах, симфоніях дивних майстрів
Долинуть далекі сторіччя,
Заступлять драйвовину махлярів,
Безлике – сучасне що – вічним.

ЗАХІДНА СКИБКА ХЛІБУ

Після війни не зачинялись двері,
Голодні прохачі зі Сходу йшли,
Вділялось від обіду, від вечері
Їм скибку хліба, пару картоплин...

Йшла в Західну Велика Україна,
Йшла наймитами на приватний хліб...
Великі пронеслися світом зміни –
Ні майстра, ні електрика в селі:

Бідоту знову поглинає Захід
Найматися на пишні калачі,
Лишають рідну землю, як невдахи,
Із предка-віку славні орачі.

І скибка хліба є, і дрібка солі,
Збираються великі врожаї,
Та не відчули душі смаку волі,
Щоб крила духу вирости свої.

* * *

Так і живемо – ніби померли,
Ви – для мене і я – для вас,
Але долине наче з Говерли
Голос далекий, мовби воскрес,
З тих, що збиралися на Парнас,
А то виявився Еверест...
Переживаючи радісний стрес,
Дякуємо, що згадали про нас
Справді, як мертві, часом затерті,
Де як живий досьогодні Тарас.
Хтось потішає, що після смерті
Ще озвемось, як згадають про нас.

ЕВЕРЕСТ

*Вірш посвячувався живим Вінграновському,
Драчеві. Павличкові і Ліні Костенко.*

Досягти Евересту –
Скільки їх, тих невтолених душ...
Не на теплий Олімп –
Сходження на Еверест!
Скільки їх вже було -
Скільки їх не дійшло...
Скільки їх порозкиданих по Україні –
Тих поривів, тих мрій,
Тих досягнень –
Лиш до половини
Того шляху нелегкого...
Бо то – хрест, Еверест,
Хрест важкий – Еверест.

* * *

А які були:
піднесені духом,
як перед Софією –
перед Україною,
що здавалося вихопили
і з неволі й самі
виростали в очах.
А вона величезна і неозора
у своїй багатолікості
розбігалася по соборчиках
з тими вірами-недовірами.
І великої праці,
молитовних благань
перед сонячним небом
не стачало,
щоби підвестись, возвестися...
Поволі, старіючи,
починали відходити,
залишаючи недовершену реставрацію
з недовірками до їхніх переконань.
І на цвинтарі – полі розпачу,
розчарувань – заростаючими могилами,
перед золототерхим Собором
надіємось, о Господи! –
посвятитися ще раз Дніпром.

* * *

Я відгоню хвороби, як і психоатак,
Що зусібіч – як зграя собак.
І згадалось: накинувсь розлючений пес,
Я ж укус попередив (в обох нас був стрес),
Коли чоботом вдарив у зуби йому,
Що аж заскавучав, кров скапнула на сніг,
Перестрашений сам, а його переміг.
Попереджую хорість, відгоню юрму
Журналістів продажних, експертів брехні...
І вдається здоровому бути мені.

Зміст

Блискавка кульова	5
Білили мати з сонцем полотно	6
Дні робочі і творчі ночі	7
Є поезії, вірші – які в кого мірки	8
Непобачені квіти	8
Україна – або земля і пісня	9
Плаче небо над Україною	9
Карпатський славень	10
Від Митуси - до Стуса	11
Два Тичини	12
На смерть генерала Марчука	13
Там – спекота. Там – хмари	13
Дикий сад між горбів в улоговині	14
Ясен насіння своє перестояне	15
Стихія. З громами із хмар, наче з гір	15
Поезія	15
Скільки злитого духу	16
Горизонти, пласти	16
В нашому закуті	17
Медове життя починається зранку	17
Хутір	18
Ізоляція від землі	18
Плин перемін	19
Чекаю довго, не дочекаюсь	19
Аж світиться, ноги стрункі, постава	20
Дачне	20
На 82-му році	21
Чи думалось, що доживу	21
Як стрімко горлиця летить	22
В наших кронах дикі голуби	22
Коні, як у дикому степу	23

Обіймаються дерева	23
Злодії	24
Пахощі шипшини і жасмину	24
Відцвіли нарциси, відцвіли тюльпани . . .	25
Гілля гнуть тут яблука і груші.	25
Стоять бузки іржаві, поруділі	25
Як поділитись такою красою?	25
Сад наш зиму холодну, сувору.	26
Знайшов сокиру, поклав біля себе	26
Василі мої, Василі,	27
Послання – насланню	27
Йшлось – продати хату	28
Щоденні насолоди	28
Родинонька	29
Каву п'є і курить сигарету.	29
Прокурена курва	30
Засмучує радіо.	30
Гарні поетеси, але ненадовго	30
Терен, терен – тернівочка	31
Діалоги з резюме	32
Старечий горіх. Три могутні одноги	35
Останні ми яблука і останні горіхи	35
Не провина	36
Калина.	37
Афганкам	37
Моє формування	38
Зримає.	39
Пахощі шипшини і жасмину	39
Гілля гнуть тут яблука і груші.	39
Пізня осінь. Мерзнем з хризантемами . . .	39
Нарвав волошок, яблук назбирав.	40
Краків. Осінь, падає листя	40

Вдалині від Карпат	40
Романтична доріжина в пастівнику	41
Віє пустою темна кімната	41
Камінний ліс зріс цвинтарями	42
Згадую усіх наших померлих.....	42
Критичне	43
Як на кукурудзяне поле	43
Куриво. Мов курява – дим в хаті стіною..	44
Позбавили Україну пісень.....	44
Семене, ти що собі думаєш?	45
І нема мелодії і не чути слів	45
Ставали заручниками сини.....	46
Тільки грішми	46
Нащо тримати корову?	47
Гриміли провісні удари.....	47
Крие обрії хмарами темними	48
Сосна Світлани Йовенко	48
Чи зберегти монополію на талант	48
Докінчити рядка.....	49
Наповзають, як тіні холодні.....	49
Гаджети... Гад же ти	49
Сідають на груди метелики	50
Купаюся в красі	50
Дві найкращі пори: коли сад зацвіте	51
Перший танець	51
Осінні хурделиці.....	51
І Махно, і Жадан, і Малкович	52
Входимо в зиму – входимо в старість	52
Стражденний світ.....	53
Диптих на крові	57
Бджолиний край.....	58
Акації на валу	58

В тиху засніжену ніч	59
В коронавірусі – як в окупації	59
Те палання Майдану	60
Друга зустріч пошлюблених	60
Марево	61
Коли обкладає снігами зима	62
В глуші	62
Західна скибка хлібу	63
Так і живемо – ніби померли	64
Еверест	64
А які були	65
Я відгоню хвороби, як і психоатак	66

Літературно-художнє видання

БАБІЙ Стеан Олександрович

Блискавка кульова

В авторському редагуванні

Технічний редактор – Михайло Дятлик
Комп'ютерний набір – Христина Бабій-Федорук

Підписано до друку 14.06.2022 р.
Формат 60 x 84 1/16. Папір офсет.
Ум. друк. арк. 4,0. Зам. № 21

Віддруковано ПП «Формат-А»
35304 Рівненська область, Рівненський район,
с. Корнин, вул. Центральна, 58

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 6834 від 08.07.2019